

VERORDENING

Om voorsiening te maak vir die beheer oor advertensietekens en die verbod op ontsiering van die voorkante of fronte van strate in die //Khara Hais munisipaliteit; en vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die //Khara Hais munisipaliteit, soos volg:-

Woordomskrywing

1. In hierdie Verordening, tensy uit die samehang anders blyk, beteken –
 - “**diepte**” van ‘n teken die vertikale afstand tussen die hoogste en laagste rande van so ‘n teken;
 - “**dikte**” van ‘n teken wat uitsteek die horisontale afmeting van sodanige teken, gemeet ewewydig met die vlak van die hoofmuur waaraan sodanige teken aangebring is;
 - “**flitstekens**” enige verligte teken waarvan die uitgestraalde lig nie in alle opsigte konstant bly nie;
 - “**gemagtigde werknemer**” enige werknemer wat deur die Munisipaliteit daartoe gemagtig is;
 - “**hoofmuur**” van ‘n gebou enige buitemuur van sodanige gebou, maar nie ook ‘n borswering, balustrade of reling van ‘n veranda of ‘n balkon nie;
 - “**lopende lig**” ‘n deel van ‘n advertensie in die vorm van ‘n verligte strook, waarvan die verligting periodiek sodanig wissel dat dit die indruk wek van ‘n patroon van liggies wat voortdurend langs sodanige strook beweeg;
 - “**lugteken**” enige teken wat bokant die dak van ‘n gebou, uitgesonderd ‘n dak van ‘n veranda of ‘n balkon bevestig is en ook enige sodanige teken wat uit ‘n enkel reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeëtletters, simbole of embleme bestaan;
 - “**Munisipaliteit**” die //Khara Hais munisipaliteit;
 - “**nuwe teken**” enige teken wat vir die eerste maal na die afkondiging van hierdie Verordening vertoon word;
 - “**onbelemmerde hoogte**” van ‘n teken die vertikale afstand tussen die laagste rand van sodanige teken en die vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken;

“**openbare pad**” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of ‘n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of ‘n deel daarvan die reg van toegang het en ook –

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sygaardjie of soortgelyke voetganger gedeelte van ‘n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander werk of voorwerp wat ‘n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat, deurgang, voetpad of sygaardjie; en
- (e) enige perseel, met of sonder geboue of strukture daarop, wat gebruik word of daargestel is as ‘n openbare parkeerarea of openbare parkeerplek vir die parkering van motorvoertuie ongeag of toegang tot sodanige parkeerplek of parkeerarea gratis is al dan nie;

“**persoon**” met betrekking tot die vertoning of verandering van of die toevoeging tot ‘n teken, of met betrekking tot die voorgenome of gepoogde vertoning of verandering van of toevoeging tot ‘n teken, ook die persoon op wie se versoek sodanige teken vertoon, verander of daaraan toegevoeg word, of op wie se versoek dit die voorneme is of gepoog word om sodanige teken te vertoon, te verander of daaraan toe te voeg, na gelang van die geval en die persoon na wie, of na wie se goedere, produkte, dienste, bedrywighede, eiendom of perseel in sodanige teken verwys word, word geag sodanige persoon te wees tensy sodanige persoon die teendeel bewys;

“**plakkaat**” enige aanplakbiljet of dergelike middel wat aan die een of ander vaste voorwerp bevestig is en waardeur enige advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word;

“**plat teken**” ‘n teken wat aan ‘n hoofmuur bevestig of regstreeks daarop gevef is, en wat nêrens meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek nie, maar nie ook ‘n plakkaat nie: Met dien verstande egter dat ‘n plakkaat wat aan ‘n hoofmuur bevestig is, as ‘n plat teken beskou word as sodanige plakkaat –

- (a) ‘n oppervlakte van minstens 0,80 m² het;
- (b) omrand is deur ‘n permanente omlysting wat aan sodanige hoofmuur bevestig is; en
- (c) te alle tye in ‘n ongeskonde en sindelike toestand gehou word;

“**sweefteken**” enige teken wat aan ‘n vlieër, ballon, vliegtuig of enige ander toestel bevestig is waardeur dit in die lug hang bokant enige deel van die gebied onder die jurisdiksie van die Munisipaliteit;

“**teken**” enige teken, uithangbord, skerm, private lamp, blinding of ander toestel deur middel waarvan ‘n advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word;

“**teken wat uitsteek**” enige teken wat aan ‘n hoofmuur bevestig is en wat op die een of ander punt meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek;

“**totale hoogte**” van ‘n teken die vertikale afstand tussen die heel boonste rand van sodanige teken en die vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken; en

“**vertoning van ‘n teken**” ook die oprigting van enige struktuur indien sodanige struktuur uitsluitend of hoofsaaklik bedoel is om sodanige teken te dra en die uitdrukking “**om ‘n teken te vertoon**” het ‘n ooreenstemmende betekenis.

Aanhegting van plakkate en tekens verbode

2. Behoudens die bepalings van hierdie Verordening, mag niemand ‘n plakkaat of ander teken aanbring op die voorkant of front van enige openbare pad, muur, heining, grond, rots, boom of ander natuurvoorwerp, of op die voorkant, front of dak van enige gebou nie.

Indiening en goedkeuring van aansoek om ‘n teken te vertoon

3. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22(2) bepaal, moet iedereen wat voornemens is om ‘n nuwe teken te vertoon of om ‘n bestaande teken te verander of daaraan toe te voeg (hierna die “aansoeker” genoem), skriftelik op die vorm wat in die Bylae van hierdie Verordening voorgeskryf word, by die Munisipaliteit aansoek doen en daarmee planne indien wat in ooreenstemming met die volgende vereistes geteken is:
 - (i) (aa) Die planne moet met swart inkleur op natreklynne of stewige duursame tekenpapier geteken wees, of hulle moet linneafdrukke met swart strepe op ‘n wit agtergrond wees.
 - (bb) Bedoelde vorm en planne moet in duplo wees (waarvan een stel die eiendom van die Munisipaliteit word) en moet deur die aansoeker, of deur iemand wat skriftelik deur die aansoeker gemagtig is om namens die aansoeker te teken, met inkleur gedateer en onderteken wees, en alle wysigings en verbeterings aan sodanige vorm en planne moet op dergelike wyse gedateer en onderteken wees.
 - (ii) (aa) Waar die teken aan ‘n gebou bevestig moet word, moet die planne ‘n vertikale aansig en ‘n deursnee van die fasade en, waar nodig, van die dak van die gebou insluit, geteken volgens ‘n skaal van 1:100, waarop die teken, enige ander tekens wat aan sodanige fasade of dak bevestig is, en genoeg van die vernaamste boukundige eienskappe van bedoelde fasade of dak geteken is om die posisie van die teken met betrekking tot sodanige ander tekens en eienskappe aan te dui.

- (bb) Die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, moet die randsteenlyn ook op sodanige vertikale aansig en deursnee aangetoon word.
 - (iii) Waar die teken nie aan 'n gebou bevestig gaan word nie, moet die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, die randsteenlyn aangetoon word op 'n vertikale aansig, plan en deursnee wat volgens 'n skaal van 1:100 geteken is.
 - (iv) Aansigte, insluitende volledige besonderhede van die inhoud soos in artikel 6 omskryf, planne en deursnee van die teken self, soos wat nodig is om aan te dui of dit aan hierdie Verordening voldoen, akkuraat geteken volgens 'n skaal wat groot genoeg is (maar in geen geval minder as 1:50 nie), moet ook ingesluit word.
 - (v) Die planne moet volledige besonderhede van die struktuurstutte van die teken aantoon, geteken volgens 'n skaal van 1:20.
 - (vi) Die planne moet ook 'n terreinplan insluit, geteken volgens 'n skaal van 1:200 waarop die posisie van die teken en die gebou, indien daar is, waaraan dit bevestig gaan word, duidelik en akkuraat aangetoon word in verhouding tot enige van die grense van die erf wat deur sodanige posisie geraak word en waarop die naam van die aangrensende straat en die afstand na en die naam van die naaste dwarsstraat waaraan 'n naam toegewys is, vermeld word, en die rigting van die geografiese noorde aangedui word.
 - (vii) Op die planne moet aangedui word die materiaal waaruit die teken vervaardig gaan word, die wyse waarop die belettering daarop uitgevoer gaan word, die kleure wat gebruik gaan word, en of die teken verlig gaan wees al dan nie, en in laasgenoemde geval moet die planne aandui of die teken 'n flitsteken is of nie, en indien die teken 'n flitsteken is, moet volledige besonderhede van die periodisiteit daarvan en wisselings of veranderings in voorkoms verstrekkend word.
- (2) (a) Ondanks die bepalings van subartikel (1), is dit wettig, onderworpe aan die bepalings van artikel 6(1), om sonder die toestemming van die Munisipaliteit enige plakkaat te vertoon en om 'n plakkaat deur 'n ander plakkaat van dieselfe grootte te vervang indien sodanige plakkaat soos voornoem, vertoon word by 'n bioskoop of skouburg, of ander openbare vermaaklikheidsplek, of op 'n skutting waarvan die oprigting en gebruik vir hierdie doel deur die Munisipaliteit gemagtig is, of as dit 'n plakkaat is wat ingevolge artikel 1 as 'n plat teken beskou word.

- (b) Die Munisipaliteit kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy goed dink, toestemming daartoe verleen dat plakkate tydens spesiale geleenthede soos verkiesings, feesvierings, universiteite se jooloptogte, ens. vertoon word.
- (3) Die Munisipaliteit moet, binne 21 dae na ontvangs van die vorm en planne waarna in subartikel (1) verwys word, aan die aansoeker besonderhede verstrek van die bepalings, indien daar is, van hierdie Verordening of van enige ander wet wat die Munisipaliteit gelas of gemagtig is om toe te pas, en waaraan sodanige vorm of planne nie voldoen nie en die Munisipaliteit kan, indien die Munisipaliteit dit nodig ag, die vorm en planne aan die aansoeker terugstuur.
- (4) As die vorm en planne aan hierdie Verordening en enige ander wet soos voornoem, voldoen, moet die Munisipaliteit hulle goedkeur en een stel daarvan aan die aansoeker stuur.
- (5) Goedkeuring wat ooreenkomstig subartikel (4) toegestaan word, is van nul en gener waarde indien die teken nie binne 12 maande van die datum van sodanige goedkeuring ooreenkomstig die goedgekeurde vorm en planne voltooi is nie.

Bestaande tekens moet aan Verordening voldoen

- 4. (1) (a) Elke teken wat op die datum van afkondiging van hierdie Verordening bestaan, moet in alle opsigte daarmee in ooreenstemming gebring word binne 'n tydperk van 1 jaar van die datum van sodanige afkondiging.
- (b) Waar enige teken na voornoemde tydperk van 1 jaar nie aldus daaraan voldoen nie, moet dit onverwyld verwyder word.
- (2) Waar 'n teken wat nie aan die bepalings van hierdie Verordening voldoen nie, nie binne bovermelde tydperk van 1 jaar daarmee in ooreenstemming gebring is nie, of waar 'n teken opgerig is wat nie daarmee in ooreenstemming is nie, kan die Munisipaliteit die eienaar daarvan gelas om sodanige teken te verwyder.
- (3) Wanneer ook al 'n nuwe teken weens verandering van eiendomsreg of okkupasie of verandering in die aard van die besigheid, nywerheid, bedryf of beroep wat op 'n perseel uitgeoefen word of weens die oprigting van nuwe verkeerseinligte of weens 'n verandering in die hoogte of posisie van enige straat, voetpad of randsteen, of weens enige ander rede hoegenaamd, ophou om aan hierdie Verordening te voldoen, moet sodanige teken onmiddellik deur die persoon wat sodanige teken vertoon, verwyder, uitgewis of verander word om aan hierdie Verordening te voldoen.

Toepassing

5. (1) Iedereen wat sonder die voorafverkreë goedkeuring van die Munisipaliteit, verleen ingevolge artikel 3, waar sodanige goedkeuring ingevolge genoemde artikel 3 vereis word, 'n nuwe teken vertoon of probeer vertoon, of 'n bestaande teken verander of daaraan toevoeg of probeer om dit te verander of daaraan toe te voeg, is skuldig aan 'n misdryf.
- (2) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte gegee onder die hand van die gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit op hom of haar gedien is, onmiddellik alle werk in verband met die vertoning van sodanige nuwe teken staak of laat staak, of enige verandering aan of toevoeging tot sodanige bestaande teken staak of laat staak, na gelang van die geval, en enige sodanige persoon wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.
- (3) Iedereen wat, nadat so 'n persoon sodanige goedkeuring verkry het, enigiets in verband met 'n teken doen wat afwyk van enige vorm of plan wat deur die Munisipaliteit goedgekeur is, is skuldig aan 'n misdryf.
- (4) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte gegee onder die hand van die gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit op sodanige persoon gedien is, onmiddellik sodanige afwyking staak of laat staak, en iedereen wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.
- (5) Ongeag of sodanige lasgewing waarna in subartikels (2) en (4) verwys word, op enige sodanige persoon gedien is of nie, kan die Munisipaliteit op so iemand 'n skriftelike lasgewing dien, waarin van so iemand vereis word om onmiddellik 'n begin te maak met die verwydering of uitwissing van sodanige teken of enigiets waarna in subartikel (3) verwys word, en om sodanige verwydering of uitwissing te voltooi voor of op 'n datum wat in sodanige lasgewing bepaal word, en wat deur die Munisipaliteit verleng kan word al na hy goed dink.
- (6) Indien sodanige persoon voor die datum vir die voltooiing van die verwydering of uitwissing wat ingevolge sodanige lasgewing vereis word, die Munisipaliteit daarvan oortuig dat so 'n persoon hierdie Verordening nagekom het, kan die Munisipaliteit sodanige lasgewing intrek.
- (7) Waar iemand wat 'n teken vertoon, 'n bepaling van hierdie Verordening, uitgesonderd dié met betrekking tot die sake waarna in subartikels (1) en (3) verwys word, oortree, kan die gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing onder sy of haar hand op sodanige persoon dien, en in sodanige kennisgewing moet hy of sy die bepalings aanhaal wat oortree is en in besonderhede die dinge vermeld wat gedoen moet word ten einde aan sodanige bepalings te voldoen.

- (8) Iedereen wat in gebreke bly om 'n lasgewing waarna in subartikel (5) verwys word, of die bepalings van 'n kennisgewing waarna in subartikel (7) verwys word, na te kom, is skuldig aan 'n misdryf, en daarbenewens kan die Munisipaliteit self op koste van sodanige persoon gevolg gee aan sodanige lasgewing of kennisgewing.

Inhoud van tekens

6. (1) Geen teken op enige perseel mag enige woorde, letters, syfers, simbole, prente of ander middels (hierna die "inhoud" genoem) bevat nie, tensy elke deel van sodanige inhoud in een of meer van die volgende kategorieë val:
- (a) Die naam, adres en telefoonnommer van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
 - (b) Die naam van die okkupeerder van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
 - (c) 'n Algemene beskrywing van die soort handel, nywerheid, besigheid of beroep wat wettiglik op sodanige perseel of gedeelte daarvan deur die okkupeerder daarvan gedryf of uitgeoefen word.
 - (d) Enige inligting, aanbeveling of aanprysing in verband met, of enige naam, beskrywing, besonderhede of ander aanduiding van –
 - (i) enige goedere wat nie monsters is nie en wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel vervaardig, gehou en verkoop word, of vir verkoop gehou en aangebied word; of
 - (ii) enige dienste wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel gelewer of aangebied word; of
 - (iii) enige verversingsdiens of enige onthaal of vermaaklikheid of enige kulturele, opvoedkundige, ontspannings-, sosiale of dergelike geriewe wat wettig op sodanige perseel verskaf of beskikbaar gestel word, of enige vergadering, byeenkoms of samekoms wat wettig op sodanige perseel plaasvind:

Met dien verstande dat hierdie paragraaf nie uitgelê moet word as sou dit enige inhoud toelaat wat na die mening van die Munisipaliteit 'n ontwyking van of nie in ooreenstemming met die bedoeling van hierdie paragraaf is nie.

- (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), in die geval van 'n perseel wat gedeeltelik of geheel en al vir woondoeleindes gebruik word, mag geen teken behalwe die naam van sodanige perseel vertoon word op die deel van sodanige perseel wat vir woondoeleindes gebruik word nie.
- (3) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing op enige teken waarna in paragraaf (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) verwys word nie.
- (4) Waar 'n teken vertoon word deur middel van 'n toestel waardeur 'n reeks opeenvolgende tekens op een plek vertoon word, is die bepalings van subartikel (1), onderworpe aan die volgende voorwaardes, nie van toepassing op enige sodanige teken wat aldus vertoon word nie:
- (a) Geen teken in sodanige reeks, uitgesonderd 'n teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word, mag vir 'n tydperk van langer as 20 sekondes op 'n keer vertoon word nie.
- (b) Die afsonderlike tekens wat agtereenvolgens binne enige bepaalde tydperk van 10 minute vertoon word, moet almal geheel en al van mekaar verskil vir sover dit inhoud betref: Met dien verstande dat hierdie paragraaf nie van toepassing is op enige teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word nie.
- (c) Waar sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of om vermaaklikheid te verskaf, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking, na die mening van die Munisipaliteit, ophoping van voertuig- of voetgangerverkeer kan veroorsaak of vererger nie.
- (d) Ongeag of sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of vermaaklikheid te verskaf of nie, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking of enige samekoms van persone wat daardeur veroorsaak word, na die mening van die Munisipaliteit, afbreuk kan doen aan die geriewe van die omgewing of die waarde van eiendom kan laat verminder of 'n openbare oorlas kan veroorsaak nie.
- (e) Geen sodanige teken mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 9 m hê nie.
- (f) Ondanks die feit dat die Munisipaliteit goedkeuring verleen het vir die vertoning van die tekens waarna in hierdie subartikel verwys word, besit die Munisipaliteit die reg om te eniger tyd daarna sodanige goedkeuring in te trek as hy oortuig is dat die vertoning van sodanige tekens in stryd is met paragraaf (a), (b) of (e) of die oorsaak is dat die toestande waarna in paragraaf (c) of (d) verwys word, ontstaan of ontstaan het.

- (5) (a) Waar die Munisipaliteit, deur middel van 'n skriftelike kennisgewing, enige persoon wat die tekens vermeld in subartikel (4) vertoon, in kennis stel dat sy of haar goedkeuring van sodanige vertoning ingetrek is, moet sodanige persoon onmiddellik ophou om sodanige tekens te vertoon en die toestel deur middel waarvan sodanige tekens vertoon word, verwyder voor of op 'n datum wat in sodanige kennisgewing bepaal moet word, en sodanige datum kan deur die Munisipaliteit na goeddunke verleng word.
- (b) Iedereen wat in gebreke bly om aan 'n kennisgewing waarna in paragraaf (a) verwys word, te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en daarbenewens kan die Munisipaliteit self op koste van sodanige persoon aan sodanige kennisgewing uitvoering gee.

Tekens op geboue toegelaat

7. Die volgende tekens en geen ander nie kan aan geboue bevestig of daarop gevef word: Met dien verstande dat die Munisipaliteit die oprigting van enige van of al die onderstaande tekens of die gebruik van sekere kleure daarin kan verbied:
- (a) Plat tekens.
- (b) Tekens wat uitsteek.
- (c) Lugtekens.
- (d) Tekens wat aan verandas of balkonne bevestig of daarop gevef is.
- (e) Tekens gevef op sonblindings wat aan geboue bevestig is.
- (f) Enige teken waarna in paragrawe (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv) (xv) en (xvi) van artikel 22(2) verwys word, mits al die voorwaardes van toepassing op sodanige teken nagekom word.

Plat tekens

8. (1) Die totale oppervlakte van plat tekens mag hoogstens 40 m² wees of een-kwart van die totale oppervlakte van die hoofmuur waaraan hulle bevestig of waarop hulle gevef is, watter ook al die kleinste oppervlakte is: Met dien verstande dat die Munisipaliteit 'n kleiner totale oppervlakte vir enige plat teken kan vasstel.
- (2) Geen plat teken mag bokant sodanige hoofmuur of verby enige ent van sodanige hoofmuur uitsteek nie.
- (3) (a) Waar 'n gebou wat aan 'n ander gebou grens en wat uitsteek oor die grenslyn van die toekomstige breedte van 'n geproklameerde pad of openbare pad, of geheel en al of gedeeltelik gesloop word en op so 'n wyse herbou word dat dit nie meer oor voornoemde grenslyn uitsteek nie, word geen plat teken toegelaat op die symuur van sodanige ander gebou wat uitsien op die gebou wat aldus herbou is, vir sover genoemde symuur oor die voornoemde grenslyn uitsteek nie.

- (b) Vir sover dit hierdie artikel betref, beteken –
- (i) “toekomstige breedte” met betrekking tot ‘n geproklameerde pad, die wetlike breedte soos beoog by enige wetgewing afgekondig deur enige wetgewende liggaam wat die wetlike bevoegdheid het om sodanige wetgewing oor sodanige saak te maak, en met betrekking tot ‘n openbare pad beteken dit die breedte waartoe dit verbreed gaan word in ooreenstemming met ‘n dorpsaanlegskema, ongeag of dit opgestel word, op goedkeuring wag of in werking is;
 - (ii) “aangrensend” of “grens aan” ‘n afstand van 6 m of minder.

Tekens wat uitsteek

9. (1) Geen deel van ‘n teken wat uitsteek, mag voor die hoofmuur waaraan sodanige teken bevestig is, verder uitsteek nie as –
- (i) 1,5 m in die geval van ‘n teken wat ‘n onbelemmerde hoogte van minstens 7,5 m het; of
 - (ii) 1 m in die geval van enige ander teken:
- Met dien verstande egter dat waar ‘n teken ‘n onbelemmerde hoogte van minder as 7,5 m het –
- (a) enige deel van sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld: Met dien verstande voorts dat daar ‘n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee agtereenvolgende dele, indien daar is, wat aldus uitsteek; en
 - (b) enige sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld: Met dien verstande voorts dat daar ‘n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee sodanige tekens, indien daar is, wat in dieselfde vertikale vlak is.
- (2) Geen teken wat uitsteek, mag bokant die bopunt van die hoofmuur waaraan dit bevestig is, uitsteek nie.
- (3) Die diepte van ‘n teken wat uitsteek, mag nie een-en-‘n-kwart maal die onbelemmerde hoogte van sodanige teken oorskry nie.
- (4) ‘n Teken wat uitsteek, mag nie ‘n dikte van meer as 600 mm hê nie.

Lugtekens

10. (1) Die diepte van 'n lugteken mag nie meer wees as een-sesde van die onbelemmerde hoogte van sodanige lugteken nie.
- (2) Geen lugteken mag voor 'n hoofmuur van 'n gebou uitsteek sodat dit, volgens bo-aansig, verby die dak van sodanige gebou in enige rigting uitsteek nie.
- (3) Die lengte van 'n lugteken mag nie meer wees as –
- (i) 14 m as die diepte van sodanige lugteken nie meer as 4,5 m is nie; of
 - (ii) 18 m as die diepte van sodanige lugteken meer as 4,5 m is nie.
- (4) Onderworpe aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel kan die Munisipaliteit 'n lugteken van langer as 18 m toelaat as die straatfront van 'n perseel 55 m oorskry: Met dien verstande dat –
- (i) sodanige lugteken uit 'n enkele reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeëtletters, simbole of embleme moet bestaan; en
 - (ii) die lengte van sodanige lugteken hoogstens een-derde van die lengte van die padfront van so 'n perseel mag wees; en
 - (iii) sodanige lugteken parallel met die padfront van sodanige perseel opgerig moet word; en
 - (iv) as sodanige lugteken nie langer voldoen aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel nie weens die vermindering van die lengte van die padfront van sodanige perseel, die eienaar van sodanige perseel onverwyld sodanige lugteken moet verwyder of dit moet verander sodat dit aan sodanige bepalings voldoen.

Tekens op verandas en balkonne

11. (1) Die volgende tekens en geen ander nie mag aan verandas en balkonne bevestig of daarop gevef word:
- (i) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon.
 - (ii) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n balk of fassie van 'n veranda of 'n balkon.
 - (iii) Tekens wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang.

- (2) Geen teken wat aan 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon bevestig is, mag meer as 1 m in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek of meer as 250 mm voor sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek nie.
- (3) (a) Geen teken wat aan 'n balk of fassie van 'n veranda of balkon bevestig is, mag meer as 600 mm in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige balk of fassie uitsteek, of meer as 250 mm voor sodanige balk of fassie uitsteek nie.
- (b) Waar enige sodanige teken bevestig is aan 'n balk wat reghoekig met die boulyn en onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon is, mag sodanige teken nie langer as 1,8 m wees nie.
- (4) Geen teken wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, mag meer as 1,8 m in lengte of 600 mm in diepte wees nie en elk sodanige teken moet reghoekig met die boulyn wees.
- (5) Ondanks die voorafgaande is dit toelaatbaar om 'n teken op die dak van 'n veranda of balkon op te rig: Met dien verstande dat –
- (i) sodanige teken uit 'n enkele reël afsonderlike, alleenstaande, uitgesnyde silhoeëtletters moet bestaan;
- (ii) sodanige teken geplaas moet word in die vertikale vlak wat deur die voorste rand van sodanige dak gaan, naamlik 'n rand parallel met die randsteenlyn;
- (iii) die inhoud van sodanige teken beperk moet wees tot die waarna in paragrawe (a), (b) en (c) van artikel 6(1) verwys word; en
- (iv) die diepte van sodanige teken hoogstens 600 mm mag wees.
- (6) Ondanks die bepalings van artikel 17(1), is dit toelaatbaar dat 'n advertensie wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, van 'n rand bestaande uit lopende lig voorsien kan wees: Met dien verstande dat sodanige lopende ligrand hoogstens 75 mm breed mag wees.

Tekens oor voetpaaie wat deel uitmaak van openbare paaie en openbare paaie

12. (1) Enige teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,4 m hê: Met dien verstande dat 'n plat teken in die vorm van 'n uitstalkas vir die vertoning van goedere hoogstens 50 mm bo sodanige voetpad mag uitsteek indien sodanige voetpad minstens 1,5 m breed is, ongeag die onbelemmerde hoogte van sodanige uitstalkas.

- (2) Enige teken wat meer as 150 mm uitsteek oor enige plek waar mense kan loop, indien sodanige plek nie 'n voetpad is wat deel van 'n openbare pad uitmaak nie, moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,1 m hê.
- (3) Geen deel van 'n teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak, mag nader as 300 mm aan 'n vertikale vlak deur die randsteenlyn van sodanige voetpad wees nie.
- (4) Waar 'n openbare pad geen voetpad het nie, kan tekens oor die ryvlak van sodanige openbare pad uitsteek as sodanige tekens 'n onbelemmerde hoogte van minstens 6 m het.

Verbode tekens

13. (1) Ondanks enigiets in hierdie Verordening vervat, word die volgende soorte tekens verbied:
- (a) Swaaitekens, los draagbare tekens (uitgesonderd tekens wat ontwerp is vir die doel om deur die strate gedra te word en tekens op draagbare rame of ander voorwerpe om goedere te bevat en te vertoon), sweeftekens en ander tekens wat nie onbeweeglik bevestig is nie.
 - (b) Plakkate, uitgesonderd –
 - (i) enige plakkaat waarna in artikel 3(2) van hierdie Verordening verwys word;
 - (ii) enige plakkaat wat 'n teken behels waarna in paragraaf (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), (x), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) van hierdie Verordening verwys word.
 - (c) Enige teken wat so geplaas is dat dit die doeltreffende werking van enige verkeerstekens versper, onduidelik maak, belemmer of andersins moontlike verwarring daarin kan veroorsaak.
- (2) Niemand mag enige advertensie, aanplakbiljet, plakkaat, gravure, prent, tekening, afdruk of foto van 'n onbetaamlike, onsedelike, weersinwekkende, walglike of aanstootlike aard of van 'n aard wat 'n skadelike of verderflike invloed op die publiek of 'n bepaalde klas persone kan hê, vertoon op 'n plek waartoe die publiek toegang het of dit blootstel op 'n plek waar die publiek dit kan sien nie.
 - (3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Tekens aan mure, heinings en skuttings

14. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, mag geen teken aan 'n muur (behalwe 'n muur van 'n gebou), 'n heining of 'n skutting bevestig of daarop gevef word nie, tensy sodanige muur, heining of skutting na die mening van die Munisipaliteit in die eerste plaas daartoe dien om 'n toestand of eienskap van die eiendom waarop sodanige muur, heining of skutting opgerig is, te verberg, waar sodanige toestand of eienskap onooglik is as gevolg van die doeleindes waarvoor sodanige eiendom wettig gebruik word, of tensy sodanige muur, heining of skutting 'n tydelike maatreël is om die publiek in die omgewing van bou- of slopingswerk of dergelike bedrywighede te beskerm.
- (2) By die verlening van die Munisipaliteit se goedkeuring ooreenkomstig artikel 3 vir die bevestiging of verf van enige sodanige teken, kan die Munisipaliteit sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen, en die bepalinge van artikel 6 is nie op sodanige teken van toepassing nie.
- (3) Elk sodanige teken wat ooreenkomstig hierdie artikel bevestig of gevef is, moet aan die volgende vereistes voldoen:
- (i) Geen sodanige teken mag meer as 3 m in diepte of 4,2 m in totale hoogte wees nie.
 - (ii) Plakkaattekens moet in bepaalde panele wat eenvormig van grootte en vlak moet wees, omsluit wees.

Advertensies aan pale en ander strukture

15. (1) Behalwe soos in artikel 22 bepaal, mag geen advertensie bevestig word aan of gevef word op 'n paal of enige ander struktuur wat nie 'n gebou, muur, heining of skutting is nie, tensy –
- (i) sodanige advertensie onontbeerlik is vir die doeltreffende bestuur van die bedrywigheid in verband waarmee dit vertoon word; en
 - (ii) òf
 - (aa) dit ondoenlik is om 'n advertensie doeltreffend op die betrokke perseel te vertoon behalwe deur 'n advertensie aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, te bevestig of 'n advertensie daarop te verf; òf

- (bb) na die mening van die Munisipaliteit 'n bepaalde advertensie wat bedoel is om aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, bevestig of daarop gevef te word, nie afbreuk sal doen aan die aantreklikheid van die omgewing of die waarde van aangrensende eiendomme in 'n groter mate sal verminder as wat 'n advertensie wat op die perseel vertoon kan word ooreenkomstig enige ander artikel van hierdie Verordening, sou doen nie.
- (2) Waar, na die mening van die Munisipaliteit, ernstige moeilikheid deur die publiek ondervind word om die weg na 'n fabriek in 'n nywerheidsone te vind, kan die Munisipaliteit toelaat dat 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in sodanige sone opgerig word met die doel om die rigting na sodanige fabriek aan te dui, onderworpe aan die volgende voorwaardes:
- (i) Hoogstens een sodanige advertensiebord mag op een enkele erf opgerig word, maar dit is toelaatbaar om die rigting na meer as een fabriek op enige sodanige advertensiebord aan te dui.
- (ii) Die inhoud van die advertensies op sodanige advertensiebord moet tot die name van die betrokke fabriek, die name van hul okkupeerders, en noodsaaklike rigtingsinligting beperk wees en die letters wat gebruik word, mag nie meer as 100 mm hoog wees nie.
- (3) Waar dit na die Munisipaliteit se mening redelikerwys vereis word, kan die Munisipaliteit die oprigting van 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in 'n dorpsgebied toelaat met die doel om 'n kaart daarop te vertoon wat die straatname en erfnummers van sodanige dorpsgebied aantoon, tesame met die naam en adres van die eienaar van of agent vir sodanige dorpsgebied en sodanige advertensiebord mag nie 3,6 m² in oppervlakte oorskry nie, en die letters wat daarop gebruik word, mag nie 100 mm in hoogte oorskry nie.
- (4) Wanneer die Munisipaliteit sy goedkeuring kragtens artikel 3 verleen vir die vertoning van enige advertensie waarna in subartikel (1), (2) of (3) van hierdie artikel verwys word, kan die Munisipaliteit sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen en by die verstryking van sodanige tydperk moet die persoon wat sodanige advertensie vertoon, dit onmiddellik verwyder.

Tekens op voertuie en tekens wat deur die straat gedra word

16. (1) Niemand mag 'n plakkaatbord, lantern, vlag, banier, skerm of ander beweegbare advertensiemiddel in 'n openbare pad dra of laat dra indien sodanige bord, lantern, vlag, banier, skerm of ander middel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.

- (2) Niemand mag 'n advertensiebestelwa of ander beweegbare advertensietoestel in 'n openbare pad bestuur of aandryf of laat bestuur of aandryf indien sodanige bestelwa of toestel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.
- (3) Iedereen wat die bepalings van subartikels (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Verligte tekens

- 17. (1) Geen flitstekens mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 9 m hê nie, en geen verligte tekens mag in so 'n posisie vertoon word dat dit 'n gevaar vir die verkeer is of waarskynlik kan wees of verwarring met die verkeerstekens kan veroorsaak nie.
- (2) Geen teken wat so skerp verlig is dat dit 'n oorlas veroorsaak, mag vertoon word nie.

Struktuurvereistes

- 18. (1) (a) Elke teken wat aan 'n gebou of struktuur bevestig is, moet stewig daaraan vasgemaak wees.
- (b) Elke teken wat aan die grond bevestig is en elke struktuur wat 'n teken stut en wat aan die grond bevestig is, moet onbeweeglik aan die grond geanker wees.
- (c) Elke teken en die stutte en verankerings daarvan, en die gebou of struktuur, indien daar is, waaraan dit bevestig is, moet sterk genoeg wees om, met 'n veiligheidsfaktor van 4, die rustende belasting van die teken en 'n opgelegde horisontale winddruk van 1,5 kPa te kan weerstaan.
- (2) Alle tekens en die stutte daarvan wat aan messel- of klipwerk bevestig is, moet daaraan bevestig wees deur middel van uitdyboute of deur middel van boute wat deur sodanige messel- of klipwerk loop en aan die teenoorgestelde kant daarvan bevestig is en sodanige boute moet minstens 12 mm in diameter wees.
- (3) Elke teken wat aan 'n gebou of 'n muur bevestig is, moet gestut wees deur minstens 4 onafhanklike stutte wat op so 'n wyse ontwerp en geplaas is dat enige 2 van sodanige stutte die teken veilig sal stut met 'n veiligheidsfaktor van 2.
- (4) Alle oop metaalwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet gevef of op 'n ander wyse behandel word om korrosie te voorkom, en alle houtwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet met kreosoot of 'n ander bewaarmiddel behandel word om verwering te voorkom.

- (5) Iedereen wat 'n teken vertoon, moet sodanige teken en die stutte daarvan te alle tye in 'n veilige toestand laat onderhou, en iedereen wat die bepalings van hierdie subartikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Gebruik van glas

19. Alle glas wat in tekens gebruik word (uitgesonderd glasbuis wat in neon- en dergelike tekens gebruik word), moet spieëlglas wees wat minstens 5 mm dik is.

Voorsorgmaatreëls teen brand

20. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, moet alle verligte tekens en die stutte daarvan van onbrandbare materiaal wees: Met dien verstande dat die Munisipaliteit kan toelaat dat enige teken wat kragtens artikels 14 en 15 goedgekeur is en enige stut vir enige sodanige teken van brandbare materiaal mag wees.
- (2) Niemand vertoon 'n teken op sò 'n manier of op sò 'n plek dat dit, geheel of gedeeltelik, 'n teken deur die Munisipaliteit vertoon om die ligging van noodtoerusting of 'n brandkraaneindpunt aan te dui verberg nie.

Elektrisiteitsvereistes

21. (1) Geen teken mag verlig word nie, behalwe deur middel van elektrisiteit van die Munisipaliteit se hoofleiding waar sodanige toevoer beskikbaar is.
- (2) Elke teken in verband waarmee elektriese stroom gebruik word, moet voorsien wees van 'n buite-skakelaar in 'n posisie wat deur die Munisipaliteit vasgestel moet word, deur middel waarvan die elektrisiteitstoevoer na sodanige teken afgeskakel kan word.

Vrystellings

22. (1) Die bepalings van hierdie Verordening is nie op enige teken binne 'n gebou, uitgesonderd verligte tekens in winkelvensters, van toepassing nie.
- (2) Enige teken wat onder die een of ander van die volgende kategorieë ressorteer, word van die bepalings van artikels 3, 14, 15 en 20 vrygestel:
- (i) Enige teken wat deur die Munisipaliteit of deur enige bus- of tremmaatskappy wat wettig gemagtig is om 'n vervoerstelsel vir gebruik deur die publiek te bestuur, vertoon word, en enige teken wat met die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit aan 'n straatpaal bevestig is.
 - (ii) Enige teken binne 'n winkelvenster.
 - (iii) Enige advertensie wat in 'n koerant of tydskrif wat in die strate verkoop word, verskyn, en enige plakkaat in verband daarmee.

- (iv) Enige teken wat tydelik vertoon word by geleentheid van –
 - (aa) enige openbare danksegging, vreugde- of roubetoning; of
 - (bb) enige ander openbare plegtigheid of geleentheid waarop die Munisipaliteit die bepalings van hierdie paragraaf van toepassing maak.
- (v) Enige teken wat vertoon word op 'n voertuig wat gewoonlik op die openbare paaie beweeg, en enige teken wat daardeur gedra word.
- (vi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens $0,60 \text{ m}^2$ in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, verkoop gaan word op 'n datum in sodanige teken vermeld, of dat 'n verkoping van meubels of huisraad daarin gaan plassvind op 'n datum in sodanige teken vermeld (geeneen van sodanige datums mag meer as 1 maand wees na die datum waarop die teken vir die eerste maal vertoon word nie): Met dien verstande dat net 1 sodanige teken op enige openbare padfront van sodanige perseel vertoon word en dat dit verwyder word binne 7 dae na genoemde datum wat vermeld moet word.
- (vii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens $0,20 \text{ m}^2$ in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, te koop of te huur is of dat loseerders en kosgangers daarin opgeneem kan word: Met dien verstande dat net 1 sodanige teken op enige openbare padfront van sodanige perseel vertoon word.
- (viii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens $1,2 \text{ m}^2$ in oppervlakte is, wat net die naam, adres en telefoonnommer bevat van 'n gebou of perseel wat nie vir nywerheids- of bedryfsdoeleindes gebruik word nie, en wat aan sodanige perseel bevestig is: Met dien verstande dat net 1 sodanige teken op enige openbare padfront van sodanige perseel vertoon word.
- (ix) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens $0,20 \text{ m}^2$ in oppervlakte is, wat alleenlik die soort bedryf, besigheid, nywerheid of beroep bekend maak wat wettiglik deur enige okkupeerder van die perseel waaraan dit bevestig is, gedryf of uitgeoefen word, die naam van sodanige okkupeerder, die adres en telefoonnommer van sodanige perseel en die spreekure (indien daar is): Met dien verstande dat net 1 sodanige teken deur 'n okkupeerder op enige openbare padfront van sodanige perseel vertoon word.

- (x) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,60 m² in oppervlakte is, wat 'n byeenkoms adverteer wat op 'n datum in sodanige teken bepaal en op die perseel waaraan dit bevestig is, gaan plaasvind: Met dien verstande dat sodanige byeenkoms nie vir eie rekening van enige persoon plaasvind nie: Met dien verstande voorts dat sodanige datum nie later is as 1 maand na die datum waarop sodanige teken vir die eerste keer vertoon word nie en ten slotte: Met dien verstande laastens dat net 1 sodanige teken op enige openbare padfront van sodanige perseel vertoon word en dat dit binne 7 dae na genoemde bepaalde datum verwyder word.
- (xi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie, wat alleenlik bedoel is as 'n waarskuwing of aanduiding van rigting met betrekking tot die perseel waaraan sodanige teken bevestig is, en wat nie groter of hoër is as wat redelik nodig is vir die doeltreffende werkverrigting daarvan nie.
- (xii) Enige teken wat regstreeks geverf is op, of deel uitmaak van die permanente struktuurwerk van 'n muur van 'n gebou.
- (xiii) Enige teken wat op die glas van 'n venster geverf of op 'n ander wyse daarop uitgewerk is.
- (xiv) Enige teken wat regstreeks op 'n veranda of balkon geverf is as dit aan artikel 11 voldoen.
- (xv) Enige teken wat kragtens wet vertoon moet word.
- (xvi) Enige teken wat op 'n perseel waarop bouwerkzaamhede plaasvind, vertoon word in verband met enige dienste wat gelewer word, of enige werk wat verrig word, of enige goedere wat verskaf word in verband met sodanige werkzaamhede: Met dien verstande dat enige sodanige teken onmiddellik verwyder moet word sodra die lewering van sodanige dienste of die verrigting van sodanige werk of die verskaffing van sodanige goedere, na gelang van die geval, opgehou het.

Voorbehoud

- 23. Geen bepaling van hierdie Verordening word uitgelê as sou dit op enige wyse enige regte wat behoort aan, of pligte wat opgelê is aan, die Munisipaliteit as die liggaam by wie die eiendomsreg op, of die beheer oor, enige openbare pad of ander plek of ding wat ook al binne sy regsgebied wettiglik berus, raak nie.

Afstanddoening van bepalings

24. (1) Die Munisipaliteit kan, indien hy dit wenslik ag in die openbare belang, afstand doen van voldoening aan die bepalings van hierdie Verordening of sodanige bepalings verslap: Met dien verstande dat enigeen wie se regte nadelig geraak word deur sodanige afstanddoening of verslapping nie daardeur gebind is nie.
- (2) In elke geval waar sodanige afstand of verslapping aan 'n persoon toegestaan is moet die Munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing aan sodanige persoon beteken, waarin die betrokke bepaling waarvan afstand gedoen is of wat verslap is en die mate waarin daar van sodanige bepaling afstand gedoen is, aangegee word en daarbenewens moet die Munisipaliteit 'n register met 'n identiese afskrif van elk sodanige kennisgewing hou wat op die kantoor van die Munisipaliteit vir lede van die publiek ter insae beskikbaar moet wees.

Strafbepaling

25. Bykomend tot enige misdryf wat deur 'n spesifieke bepaling van hierdie Verordening geskep word, is iedereen wat enige bepaling van hierdie Verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van hoogstens –
- (i) 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van 1 jaar, òf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf òf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (ii) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete van R50.00, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf van 10 dae, òf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, òf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (iii) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

Kort titel

26. Hierdie Verordening heet die Verordening op die Beheer oor Advertensietekens en Ontsiering van Voorkante of Fronte van Strate, 2007.